

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
กิตติกรรมประกาศ	ช
สารบัญ.....	ญ
สารบัญตาราง.....	ฒ
บทที่ 1 บทนำ	1
1. ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา	1
2. วัตถุประสงค์ของงานวิจัย	6
3. สมมติฐานของการวิจัย	7
4. ขอบเขตของการศึกษาวิจัย.....	8
5. วิธีดำเนินการศึกษาวิเคราะห์.....	9
6. นิยามศัพท์เฉพาะ	11
7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	12
บทที่ 2 ทฤษฎีการแพร่กระจายวรรณคดีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	14
1. ทฤษฎีการแพร่กระจายวรรณคดี	14
2. วรรณกรรมภาษาจีนที่เกี่ยวข้อง	21
2.1 คำจำกัดความและขอบเขตของ “ร้อยกรองจีน”	21
2.2 กำเนิด “ชื่อ” และปัจจัยที่ส่งผลต่อวิวัฒนาการของชื่อ	23
2.3 ชื่อโบราณก่อนยุคชื่อจริง.....	25
2.4 วิวัฒนาการรูปแบบงานประพันธ์ร้อยกรองจีน	30
2.4.1 ร้อยกรองจีนของแต่ละยุคสมัย	30
2.4.2 ชื่อ ฟู ฉือ ฉวี	31
2.5 ความสำคัญและบทบาทภาษาฉันทลักษณ์ในนวนิยายจีนโบราณ	39
3 งานวิจัยภาษาไทยและเอกสารที่เกี่ยวข้อง	44
3.1 ถาวร สิกขโกศล “วิเคราะห์เทียบร้อยกรองประเภท “กลอน” ของไทยและ ร้อยกรองประเภท “ชื่อ” ของจีน – งานศึกษาวิจัยร้อยกรองจีนที่แพร่หลายใน ประเทศไทยเล่มเดียวที่ปรากฏ”	44

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.2 งานศึกษาเปรียบเทียบวรรณคดีจีนกับวรรณคดีไทย	49
3.3 งานศึกษาเปรียบเทียบร้อยกรองจีนและร้อยกรองไทย.....	49
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย	51
1. รูปแบบงานวิจัย.....	51
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	51
3. กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	52
4. วิธีศึกษาวิเคราะห์	53
4.1 การรวบรวมข้อมูล	53
4.2 วิธีจัดการกับข้อมูล.....	55
4.3 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
4.4 การออกแบบเครื่องมือวิจัยและการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของเครื่องมือ	57
4.4.1 การออกแบบเครื่องมือสำรวจข้อมูล	57
4.4.2 การออกแบบเครื่องมือวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
4.4.3 การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของเครื่องมือวิจัย	60
4.5 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	61
4.5.1 กระบวนการจำแนกข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง	61
4.5.2 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	62
5. การเสนอผลวิจัย.....	62
บทที่ 4 งานแปลวรรณคดีร้อยกรองจีนโบราณสมัยกรุงรัตนโกสินทร์กับการแพร่กระจาย	64
หมวด ก กลุ่มข้อมูลเชิงประจักษ์	64
1. ประเภทหนังสือและตำราประกอบการเรียนการสอนนิชาวรรณคดีจีน	66
1.1 ยง อิงคเวทย์ – ผลงานแปลที่เกี่ยวข้องและเอกสารการสอน	
“วิวัฒนาการกวีนิพนธ์จีน”	66
1.2 วิชัย พิพัฒนานุกฤษณ์ – ตำราประกอบการสอนนิชา “ประวัติวรรณคดีจีน”.....	82
1.3 รองศาสตราจารย์ เสาวภาคย์ วรรณานุกูล – ตำราประกอบการสอนนิชา	
“ประวัติวรรณคดีจีน”	88
1.4 สุภัทร ชัยวัฒนพันธุ์ – ตำราประกอบการสอนนิชา “ประวัติวรรณคดีจีน”	89

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2. ประเภทหนังสือแปลร้อยกรองจีนหรือกวีนิพนธ์จีน	97
2.1 บง อิงกเวทย์ – 2507-2554	97
2.2 จ้าง แซ่ตั้ง – 2517	108
2.3 โชติช่วง นาคอน – 2529-2531	115
2.4 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ – 2538 และ 2541	137
2.5 อู๋ บัญภัทร – 2549	141
2.6 วิลาศ มณีวัต – 2542	147
3. ประเภทนิยายจีนโบราณ หรือ “กุได้เสี่ยวซ่าว” 古代小说 และตำนานบุคคลสำคัญในประวัติศาสตร์จีน	152
3.1 นิยายจีนโบราณที่เผยแพร่ตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 1-6	154
3.2 วรรณกรรมประเภทนวนิยายจีนโบราณที่ตีพิมพ์เผยแพร่ภายหลังรัชกาลที่ 6	156
4. สิ่งพิมพ์ประเภทวารสาร นิตยสารที่เกี่ยวข้อง	181
4.1 วารสารจันทร์เกษม	181
4.2 วารสารจีน -ไทย 汉泰 สองภาษารายเดือน	184
5. ประเภทงานวิจัย	190
5.1 ถาวร สิกขโกศล – งานวิจัยหัวข้อ “วิเคราะห์เทียบร้อยกรองประเภท “กลอน” ของไทยและร้อยกรองประเภท “ซีอ” ของจีน”	190
หมวด ข กลุ่มคาดการณ์หรือกลุ่มสุ่มตัวอย่าง	198
1. ประเภทหนังสือและตำราเรียนวิชาประวัติศาสตร์ อารยธรรมจีน วัฒนธรรมจีน และปรัชญาจีน	198
1.1 หนังสือหรือตำราเรียนวิชาประวัติศาสตร์-อารยธรรม-วัฒนธรรมจีน	198
1.2 หนังสือแนวปรัชญาจีน	207
2. ประเภทหนังสือหรือตำราเรียนวิชาอารยธรรมตะวันออกและวรรณคดีเปรียบเทียบ	211
หมวด ค เอกสารสำคัญอื่น ๆ	223
งานแปลร้อยกรองจีนโบราณ หนังสือ “พระราชวังบางปะอิน” คำโคลงอักษรจีน จารึกในพระปัย 17 องค์ ณ พระที่นั่งเวหาศน์จำรูญ	223

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 วิเคราะห์การแพร่กระจายของงานแปลวรรณกรรมร้อยกรองจีนโบราณสมัยกรุงรัตนโกสินทร์	234
1. ด้านการกระจายผล.....	236
1.1 กระบวนการจัดระเบียบงานแปลวรรณกรรมร้อยกรองจีนโบราณ ที่แพร่กระจายในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ให้เป็นระบบ.....	236
1.2 วิเคราะห์การกระจายผลงานแปลวรรณกรรมประเภทร้อยกรองจีนโบราณ ที่แพร่กระจายในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์	239
2. ด้านผลการกระจาย.....	246
2.1 ขอบเขตของการแพร่กระจาย : ยุคสมัยและประเภทวรรณกรรมร้อยกรองจีนโบราณ ที่แพร่กระจายในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์	247
2.2 รูปแบบของการแพร่กระจายงานแปลวรรณกรรมร้อยกรองจีนโบราณ สมัยกรุงรัตนโกสินทร์ : สิ่งพิมพ์ที่เผยแพร่	267
3. ด้านกระบวนการแพร่กระจาย	277
3.1 ลักษณะของสื่อประเภทสิ่งพิมพ์ภายใต้กระบวนการแพร่กระจาย	277
3.2 ลักษณะของสื่อประเภทบุคคลภายใต้กระบวนการแพร่กระจาย.....	279
3.3 ข้อจำกัดการแพร่กระจายงานแปลร้อยกรองจีนโบราณ ในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์	281
 บทที่ 6 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	 283
1. ทบทวนวิธีศึกษาวิจัย	283
2. สรุปผลการวิจัย	284
สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1	284
2.1 การจัดระเบียบการแพร่กระจายงานแปลวรรณกรรมร้อยกรองจีนโบราณ ในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์	284
สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2	286
2.2 การกระจายผลของงานแปลวรรณกรรมร้อยกรองจีนโบราณ ที่ปรากฏในประวัติศาสตร์จีน	286
สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3	287
2.3 ด้านผลการกระจายของงานแปลวรรณกรรมร้อยกรองจีนโบราณ ในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์	287

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 4	294
2.4 กระบวนการแพร่กระจายงานแปลวรรณกรรมร้อยกรองจีน โบราณ ในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์	294
3. อภิปรายผล.....	300
3.1 เส้นทางการแพร่กระจายงานแปลวรรณกรรมร้อยกรองจีน โบราณ ในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์	300
3.2 ข้อจำกัดภายใต้ภาวะขับเคลื่อนของการแพร่กระจายงานแปล วรรณกรรมร้อยกรองจีนโบราณในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์	306
4. ข้อเสนอแนะ	308
4.1 ข้อเสนอแนะด้านหัวข้อวิจัยที่ควรศึกษาต่อยอด	308
4.2 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านการรังสรรค์งานวิจัยให้มีคุณค่าและ ความหลากหลายของหัวข้อวิจัย.....	309
4.3 ข้อเสนอแนะเพื่อประโยชน์ด้านการเรียนการสอนและการแปล.....	311
บรรณานุกรม.....	312
ภาคผนวก.....	319
ก ตารางแสดงการแพร่กระจายงานแปลร้อยกรองจีนโบราณในสำนวนภาษาไทย (เทียบเคียงกับยุคสมัยและรายชื่อนักกวีชาวจีนในประวัติศาสตร์จีน).....	319
ข กวีนิพนธ์ 70 บทที่นักเรียนชั้นประถมศึกษาชาวจีนจำต้องจำ	370
ค ประวัติผู้แปลบทกวีจีนสำนวนภาษาไทยและบทสัมภาษณ์.....	374
ง ภาพคำโคลงอักษรจีนจารึกในพระป้าย พระองค์ 17 พระบาทสมเด็จพระรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราวุธ พระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว	381
จ ประวัติผู้วิจัย.....	387

สารบัญตาราง

หน้า

ประเภทที่ 1	ตารางแจกแจงผลการวิจัย	
	泰译诗歌流传表 Taiyi Shige Liuchuan Biao	
TYSG1 1	ตารางแจกแจงผลงานแปลบทร้อยกรองจีน ของ ยง อิงคเวทย์ ระหว่าง ปี พ.ศ. 2507-2554.....	70
TYSG1 2	ตารางแจกแจงหัวข้อสำคัญในสิ่งพิมพ์แต่ละเล่มของ ยง อิงคเวทย์ ระหว่าง ปี พ.ศ. 2507-2554.....	71
TYSG1 3	ตารางแสดงการเทียบเคียงหัวข้อกวีนิพนธ์สำนวนของ ยง อิงคเวทย์ ฉบับที่เผยแพร่ในเอกสาร ประกอบการบรรยายเทียบเคียงกับ 14 หัวข้อที่อ้างอิงถึง ในคำนำของชุดนานมีและจีจินเกะ.....	72
TYSG1 4	ชุดตารางแสดงการแพร่กระจายบทร้อยกรองจีน โบราณในเอกสารบรรยายชุด “วิวัฒนาการกวีนิพนธ์จีน” โดย ยง อิงคเวทย์.....	75
TYSG1 5	ตารางแสดงการแพร่กระจายบทร้อยกรองจีน โบราณในตำราประกอบการบรรยาย วิชาประวัติศาสตร์คดีจีน โดย วิชัย พิพัฒนานุกฤษฎ์.....	85
TYSG1 6	ตารางแสดงการแพร่กระจายบทร้อยกรองจีน โบราณหนังสือ “ประวัติศาสตร์คดีจีน” โดย สุภัทร ชัยวัฒน์พันธุ์	90
TYSG1 7	ตารางแสดงการแพร่กระจายบทร้อยกรองจีน โบราณในหนังสือ “เพื่อนรู้ใจแม้ห่างไกลก็เหมือนใกล้กัน” โดย วิชา มหาคุณ	95
TYSG1 8	ชุดตารางแสดงการแพร่กระจายของบทร้อยกรองจีน โบราณใน “วิวัฒนาการกวีนิพนธ์จีน ชื่อจริง : คู่ถี้อ” โดย ยง อิงคเวทย์.....	98
TYSG1 9	ตารางแสดงการแพร่กระจายของบทร้อยกรองจีน โบราณ “ชื่อ เพลงแห่งชีวิตของจีน” โดย ยง อิงคเวทย์และถาวร สิกขโกศล (ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์).....	101
TYSG1 10	ตารางแสดงการแพร่กระจายของบทร้อยกรองจีน โบราณ “ขงนิพนธ์พจน์ไว้อนุสรณ์” โดย ยง อิงคเวทย์ (2530)	104
TYSG1 11	ตารางแสดงการแพร่กระจายของบทร้อยกรองจีน โบราณ “ชุดกวีนิพนธ์จีน ชื่อจริง” โดย ยง อิงคเวทย์ (2535).....	105
TYSG1 12	ตารางแสดงการแพร่กระจายของบทร้อยกรองจีน โบราณ “ชุดกวีนิพนธ์จีน โจโฉ โจผี โจสิต ยอดกวียุคสาม” โดย ยง อิงคเวทย์ (2535).....	108

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
TYSGL 13	ตารางแสดงการแพร่กระจายของบทร้อยกรองจีนโบราณ “บทกวีจีน” โดย จ่าง แซ่ตั้ง (2517) 110
TYSGL 14	ชุดตารางแสดงการแพร่กระจายของบทร้อยกรองจีนโบราณ ผลงานของโชติช่วง นาคอน (2529-2531) 131
TYSGL 15	ชุดตารางแสดงการแพร่กระจายของบทร้อยกรองจีนโบราณ โดยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ (2541) 137
TYSGL 16	ตารางแสดงการแพร่กระจายของบทร้อยกรองจีนโบราณ “ร้อยบทกวีถาง” โดย อู๋ บัญญัติ (2549) 142
TYSGL 17	ชุดตารางแสดงการแพร่กระจายบทร้อยกรองจีนโบราณ ในวารสารจันทร์เกษม (เผยแพร่ระหว่าง ปี พ.ศ. 2507-2519) 182
TYSGL 18	ตารางแสดงการแพร่กระจายบทร้อยกรองจีนโบราณในวารสารจีน-ไทย 汉泰 สองภาษารายเดือน (เผยแพร่ระหว่าง ปี พ.ศ. 2545-2552) 185
TYSGL 19	ตารางแสดงการแพร่กระจายงานแปลบทกวีจีนในงานวิจัยของ อวาร์ สิกข โกลด 191
TYSGL 20	ตารางแสดงข้อมูลการนำเสนอบทกวีจีนในหนังสือ “ประตูสู่วัฒนธรรมจีน” 205
TYSGL 21	ตารางแสดงข้อมูลการนำเสนอบทกวีจีนในหนังสือ “วัฒนธรรมประเทศจีน” 206
TYSGL 22	ตารางแสดงรายชื่อบทกวีจีนที่ปรากฏในหนังสือ “วิถีแห่งเต๋า” 208
TYSGL 23	ตารางแสดงรายชื่อบทกวีจีนในหนังสือ “ความสงบสุขแห่งฉาน” 208
TYSGL 24	ตารางแสดงรายชื่อบทกวีจีนในหนังสือ “คิดได้ถูกชีวิตสงบเย็น” 218
TYSGL 25	ตารางแสดงข้อมูลการนำเสนอบทกวีจีนในหนังสือ “สายธารแห่งปัญญา” 218
TYSGL 26	ตารางแสดงข้อมูลการนำเสนอบทกวีจีนในหนังสือ “วรรณคดีเปรียบเทียบ” 228
ประเภทที่ 2	ตารางแสดงผลการวิจัย 泰译诗歌流传总结 Taiyi Shige Liuchuan Zongjie
TYSGLZ 1	ตารางแสดงผลรายชื่อนักกวีชาวจีนที่มีชื่อปรากฏในการแพร่กระจาย งานแปลร้อยกรองจีนโบราณ ในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ 240
TYSGLZ 2	ตารางแสดงผลกลุ่มรายชื่อนักกวีที่มีชื่อเสียงในแต่ละระดับ 243

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

TYSG LZ 3	ตารางแสดงผลจำนวนบทกวีจีน โบราณของนักกวีที่มีชื่อเสียง ในแต่ละยุคสมัยที่ได้รับการแปลเป็นสำนวนภาษาไทย.....	245
TYSG LZ 4	ตารางแสดงผลยุคสมัยของร้อยกรองจีนที่ได้รับความนิยมแปลเป็นสำนวนภาษาไทย	248
TYSG LZ 5	ตารางแสดงผลรายชื่อนักกวีชาวจีนที่ได้รับความนิยมในสมัยกรุงรัตน โกสินทร์.....	251
TYSG LZ 6	ตารางแสดงผลรายชื่อนักกวียุคถึง 85 ราย (งานวิจัย) กับกวียุคถึง 77 ราย (กวีถึง 300 บท) ที่มีรายชื่อตรงกัน.....	254
TYSG LZ 7	ตารางแสดงผลรายชื่อนักกวีชาวจีนที่ปรากฏในตำรา “กวีถึง 300 บท” แต่ไม่ได้ปรากฏอยู่ในตารางที่ผู้วิจัยศึกษารวบรวม	254
TYSG LZ 8	ตารางประมวลรายชื่อบทกวีโบราณที่แพร่หลายยุคก่อนสมัยราชวงศ์ฮั่น.....	256
TYSG LZ 9	ตารางแสดงผลรายชื่อบทกวีจีน โบราณแต่ละยุคสมัย ที่ได้รับความนิยมถ่ายทอดเป็นสำนวนภาษาไทยในภาพรวม	258
TYSG LZ 10	ตารางแสดงผลชื่อเรื่องสิ่งพิมพ์ที่เผยแพร่งานแปลบทกวีจีน โบราณ เป็นสำนวนภาษาไทยแจกแจงตามหมวดหมู่แต่ละประเภท	268
TYSG LZ 11	ตารางแสดงลักษณะการแปลชื่อนักกวีชาวจีนที่พบในสิ่งพิมพ์ ที่แปลมาจากต้นฉบับภาษาตะวันตก.....	276